

Asia: VN/846/2018

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle uudeksi Ahvenanmaan itsehallintolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Luonnonvarakeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto.

Luonnonvarakeskus on valtion viranomaisena, jonka tehtävänä on luonnonvarakeskuksesta annetun lain (561/2014) 2 §:n 1 momentin 2-kohdan mukaan tuottaa tietoa ja asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen päätöksenteon sekä viranomaistoiminnan tueksi sekä 4-kohdan mukaan tuottaa toimialaansa kuuluvia tilastoja; lisäksi Luonnonvarakeskus toimii 2 §:n 2 momentin mukaan tilastolaissa (280/2004) tarkoitettuna tilastoviranomaisena. Luonnonvarakeskuksen tilastoinnosta on säädetty erikseen laissa ruoka- ja luonnonvaratilastoista (562/2014). Tilastolain 20 §:ssä on säädetty Ahvenanmaata koskevista erityissäännöksistä. Ko. pykälän mukaan Ahvenanmaata koskevien tilastojen laatimisessa noudatetaan, mitä Ahvenanmaan itsehallintolaissa (1144/1991) säädetään. Valtakunnan viranomaisten tilastotarkoituksiin saamia Ahvenanmaata koskevia tietoja voidaan 12 ja 13 §:n estämättä luovuttaa tilastojen laatimista varten Ahvenanmaan tilastoja laativille viranomaisille.

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi lainsäädäntövallan jaosta. Lakiluonnoksen 27 §:n 1 momentin 32-kohdan mukaan lainsäädäntövalta on Maakuntapäivillä Ahvenanmaan oloja kuvaavien tilastojen osalta ja Eduskunnalla lakiluonnoksen 28 §:n 1 momentin 47-kohdan mukaan valtion tarvetta koskevien tilastojen osalta. Tämä ehdotus vastaa nykytilannetta, eikä Luonnonvarakeskuksella ole siihen huomautettavaa.

Luonnonvarakeskus toteaa, että yhteistyö Ahvenanmaan tilastoviranomaisen kanssa on sujunut hyvin ja on luonteeltaan jatkuvaa. Tilastoyhteistyöstä valtakunnan ja Ahvenanmaan tilastoviranomaisten välillä ei aikaisemmin säädetty vaan yhteistyötä Luonnonvarakeskuksen ja Ahvenanmaan tilastoviranomaisen välillä on toteutettu yhteistyöpohjaisesti, jotta voitaisiin välttää päällekkäinen tiedonkeruu ja tiedonantajien ylimääräinen tiedonantorasite. Lakiehdotuksen 46

§:ään on sisällytetty säännöksiä valtion ja Ahvenanmaan tilastoviranomaisten yhteistyön perusteista mm. tilastotyössä. Ko. pykälässä ehdotetaan sopimusasetuksen antamista. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan asetuksesta tulisi valtion tilastoviranomaisten ja Ahvenanmaan tilastoviranomaisen välisen yhteistyön varsinainen perusta.

Uutena elementtinä lakiehdotuksen 46 §:ssä säädettäisiin velvollisuudesta esittää valtiollisten viranomaisten julkaisemissa tilastoissa Ahvenanmaata koskevat tiedot erillään muun Suomen tiedoista, jos mahdollista. Luonnonvarakeskuksen lähes kaikissa tilastojulkistuksissa Ahvenanmaan tiedot julkistetaan erikseen, kun käytössä on koko Suomea pienemmät aluejaot. Näitä aluejakoja ovat mm. suuralue-, maakunta-, seutukunta, AVI-, ELY-, ja tukialuetasot.

Poikkeuksen edellä mainittuun tekevät ne tilastot, joissa tiedonantajia on vähäinen määrä, jolloin tilastoalan tietosuojauksen vaatimukset ja sovellettavat menetelmät voivat myös estää tietojen julkistamisen tarkemmalla aluetasolla. Tällaisissa tapauksissa Luonnonvarakeskus salaa aluetiedot julkaistavista taulukoista tai yhdistää useiden alueiden tietoja yhteen. Poikkeuksista ilmoitetaan tilaston verkkosivuilla. Tällä hetkellä hyviä käytänteitä edustaa usean aineistojen veloitusettomat toimitukset, mikä mahdollistaa alueellisten tietojen tuottamisen riittävällä luotettavuudella.

NUTS (yhteinen tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistö) on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (no 1059/2003). Koskee jäsenvaltioiden talousalueita (Färsaaret ja Grönlanti eivät kuulu Tanskan talousalueeseen). NUTS:n päätasona on Suomi/Finland. Luokitustasoilla 1-3 Åland on omana alakohtanaan luokituksessa.

NUTS-asetuksen mukaan Suomen talousalueeseen sisältyy Ahvenanmaa. Näin ollen varsinaisten tilastoasetusten perusteella Eurostatiin toimitettavien koko maan tietojen pitää sisältää myös Ahvenanmaan tiedot. Tämän vuoksi ei ole syytä muuttaa kustannusrakenteita.

Arvioimme että hallituksen esityksellä ei ole Luonnonvarakeskukselle tilastointiin liittyviä velvoittavia muutoksia, jotka aiheuttaisivat taloudellisia seurauksia. Myöskään muilla hallituksen esityksen muutoksilla emme arvio olevan taloudellisia seurauksia Luonnonvarakeskuksen toimintaan.

Luonnonvarakeskus

Ilkka P. Laurila

hallintojohtaja

Mari Ylä-Jarkko

tilastajohtaja

Ylä-Jarkko Mari
Luonnonvarakeskus

